

Töövarjuks Iirimaal Westport College of Further Education kolledžis

21.05- 28.05.2017 oli meil võimalus külastada ja töövarjuna viibida Iirimaa kaunis piirkonnas Mayo, kus asus meie partnerkool **Westport College of Further Education kolledžis**. Kolledž pakub kutseharidust ja lisaks täiendõpet, millega terve nädala jooksul saime tutvuda ja oma silmaringi laiendada. Antud töövarjuks olemine andis võimaluse saada ülevaate täiskasvanuharidusest Iirimaal ja näha kooli direktori ja asetäitjate tööd täiskasvanuhariduse juhtimisel.

Lisaks aitas töövarjuks olemine näha õpetamise kvaliteeti, õpikeskkonna ja õpetamismeetodite erinevusi välisriigi, täiendõppe ja kutseõppe õppekavasid ja nende erinevusi välisriigis. Lisaks näha praktikakorralduse erinevusi ja tööturu olukorda Iirimaal. Tutvuda töökorraldusega, erinevate arenguprogrammide ja koolitustega ning turundustegevusega täiskasvanukoolituses. Arendada inglise keelt, kuna Iirimaal räägitakse põhiliselt inglise keelt. Ning mitte vähemtähtis, et saime tutvuda Iirimaa suurepärase kultuuriga ja loodusega.

Haridussüsteem Iirimaal koosneb kolmest tasemest: põhikool (Primary) 6 aastat, keskkool 5-6 aastat ja 3. tase, mis pakub suurepäraseid võimalusi kutse ja tehnilise koolituse ning kraadi omandamiseks. Koolikohustus on määratud 6-16-aastastele lastele ning koolis käimine on tasuta. Kuigi koolikohuslased on lapsed alates kuuendast eluaastast, siis enamik lapsi alustavad kooliteed nelja aasta vanustena. Riigi rahastatav haridus on saadaval kõikidel tasanditel.

Keskkool Iirimaal koosneb kolmest tasemest:

- 1) Esimene tsükkel (Junior) kestab 3 aastat. Reeglina õpitakse põhiaineid nagu inglise ja vana-iiri keel ning matemaatika.
- 2) Teine tsükkel (Transition Year) kestab 1 aasta.
- 3) Kolmas tsükkel (Senior Cycle) kestab 2 aastat.

Iirimaa kõrgharidussüsteem on väga mitmekesine ja pakub väga suures variatsioonis ja tasemel haridust.

Meie töövarjuks olevas piirkonnas ehk Mayo piirkonnas kuuluvad kõik täiskasvanuharidust pakuvad kutsekoolid ja koolituskeskused ETB- Education Training Boardi alla (<http://mayos-ligoleitrim.etb.ie/>). Nende alla kuuluvad koolid, keskkoolid, täiskasvanuharidusasutused ja youthreachid. See organisatsioon haldab, kontrollib ja reageerib kogu haridussüsteemi Mayo piirkonnas. Kokku õpib kutsehariduses 35 000 õppijat ja keskmised further education koolid on kuni 300 õpilasega. Lisaks tehakse siis kõikides kutsekoolides ka täiendõppe kursuseid. QQI- quality and qualification Ireland- keshtestab ETBle ja koolidele kvaliteedinõuded ning annab koolidele õppekavad ja kool teeb muudatused vastavalt enda eripäradele. Õppekava peab sisaldama vähemalt 60 tundi praktikat töökohal, mille lõpus täidab tööandja ära tagasiside vormi ning hindab saavutatud õpiväljundeid. ETB on kehtestatud kõigile koolidele Quality Assurance agreement, mis kohustab kõiki koole järgmiste regulatsioonidega: Õpilane allkirjastab vormi, et ta on saanud õpetajalt ülesande, et on saanud õpetajalt tagasiside ja kõik peab olema tõestatav.

Lõputeste kontrollitakse mitmeid kordi välis- ja sisehindajate poolt ning lõpptulemused saadetakse ETBsse.

Väljalangevus on maksimaalselt 25% aga nende õpilastega tegeletakse edasi. Väljalangenud õpilastele pakutakse erinevad lühikursused ja programme- tase 5,6 siis 4 tase või madalam. Kutseharidusse võetakse ka erandkorras õpilasi, et on kundagi koolist välja kukkunud ja kellel ei ole keskkooli tunnistust ette näidata, nendega tehakse intervjuud ja test, mis tõestavad tema kompetentse.

Töökohapõhist õpet ei toimi, kuna see sai alguse 2005 aastal Iirimaalt ja nad nägid, et see ei toiminud ja seetõttu loobuti antud õppevormist.

Ellu on kutsutud selline hariduse võimalus noortele nagu second chance education- Youthreach. Antud haridusasutuses saavad õppida noored, kes on koolist välja kukkunud või ei tea veel, mida nad teha edasi soovivad. Külastasime ühte nendest keskustest, kus anti meile ülevaade nende tegevustest. Antud asutuses oli 45 õpilast, 11 õpetajat, kes on praktikud ettevõtetes ja konsultandid, kes tegelevad noorte sotsiaalsete ja psühholoogiliste ning võimalusel ka majanduslike probleemide lahendamisega. Mayo piirkonnas on selliseid keskuseid 3 ja igal hommikul sõidutab buss piirkonna noored keskusesse, kus nad peavad oma kohalolekut kinnitab sõrmejäljega süsteemis (maksumus 600 eurot, masin fikseerib õpilase tulemise ja lahkumise koolist). 15 aastastele ei maksta kooliskäimise eest midagi, 16-17 aastased saavad 40 eurot nädalas ning 18-19 aastased 160 eurot nädalas riigitoetust. Keskuses pakutakse noortele antud programmi raames 8 erinevat kutseala, mida nad saavad 4 tundi nädalas, lisaks matemaatika, inglise keele ja teistele põhiõpingutele. Hetkel pakutakse neile igal nädalal tunde metallitöö, puutöö, tervishoiu, juuksuritöö, koduökonoomika, tehnilise joonestamise, kodanikuõpetuse ja kunsti alal. Peale antud kursuse lõpetamist on võimalik minna samas keskuskes õppima tase 4 programmi, kus siis valmistatakse ette õpilasi kutsekooli kõrgemale tasemele astumiseks.

Antud keskust jagatakse kulude miinimumi viimiseks ka täiskasvanuharidust pakkuva organisatsiooniga, kes pakub täiskasvanutele adult basic educationit. Sinna saavad tulla noored peale 21 eluaastat ja kestvus sellel programmil on kuni 2 aastat. Peale 23 eluaastat pakuvad lühikursuseid further education kutsekoolid või ülikoolid. Antud programm keskendub töösuskute andmisele ja pakutakse 6 erinevat programmi: düsleksia programm, töötervishoid, ärikorraldus, raamatupidamine, veebi disain ning peale iga mooduli läbimist saab õpilane sertifikaadi. Lisaks ollakse keskuskes väga paindlikud ja hetkel kutsuti ellu tase 3 sertifikaadi saamiseks inglise keel Süüria põgenikele, kes õpivad igal nädalal 16 tundi inglise keelt. Saime külastada ka nende tunde.

Meie töövarjutamise periood möödus põhiliselt **Westport College of Further Education kolkedžis**, mis pakub täiskasvanuharidust kutsehariduse tasemel ja ka täiendõpet. Koolis õpetatakse järgnevaid valdkondi, milles pakutakse pidevalt ka täiendõpet lühikursuste ja pikemate programmide näol:

1. Kunst, fotograafia ja filmi osakond:

Kunst

Film ja fotograafia

Professionaalne fotograafia

2. Põllumajandus ja aianduse osakond

Põllumajandus

Põllumajanduse kõrgem tase (roheline sertifikaat)

Aiandus

3. Tervishoidu osakond

Hooldustöö

Loomade hooldus

Loomade teadus

4. Iluteenindus (kosmeetik ja juuksur)

Ilu terapist

Make up artist

Ilu terapist kõrgem tase

Juuksur juunior tase

Juuksur senior tase

5. Äri ja tehnoloogia osakond:

Bürootöötaja

Turism ja ärikorraldus

Mootorite tehnoloogia

Kool on väike aga töötab väga efektiivselt ning meeskond on väga ühtehoidev ja teineteist abistav ja toetav.

Täiendõpet korraldatakse ressurssidest lähtuvalt (õpetajate koormus, ruumid jne) ja kursused on populaarsed. Hetkel tehakse kursuseid ka valdkondades, mis koolis ei eksisteeri. Kursustest kõige populaarsemad on:

BTEI- back to education, mis sisaldab endas matemaatika, inglise keele, IT ja kommunikatsiooni mooduleid

Green sertifikaat- põllumajanduse regulatsioonidest tulenev kursust, mille sertifikaat annab omanikule võimaluse alustada põllumajandusega või võtta üle oma perefarm. Väga populaarne ja suurimat kasumist koolile toov, kuna antud kursuse raames võeti kasutusele IT lahendused ja kursust kantakse üle erinevatele saartele ja väiksematesse maakohtadesse, kust kursusele tulek oleks väga komplitseeritud. Saime ühte sellist saart ka külastada, kus külakeskusesse kogunevad farmerid, kes soovivad seda sertifikaati saada ning troimub videoülekanne Westpordist asuvast õppeklassist, kus õpib lisaks umbes 30 inimest Clare saarele.

Kirjaoskuse kursused- kirjaoskamatutele täiskasvanutele.

Tervishoid ja hooldustöötaja- antud valdkonnas on väga palju tööpakkumisi

Lapsehoidmine- kuna lapse sündimise järel, minnakse tööle vähemalt 6 kuud peale lapse sündi, siis lapsehoidjaid on palju vaja.

Küpsetamise ja kokkamise lühikursused

Kultuur ja pärand – Iirimaal on väga palju kultuuri ja pärandit ning see on turismi üks põhilisemaid sissetulekuid.

Turism

Aiandus

Make up kursused.

Kursuste turundust tehakse peamiselt suust-suhu, raadiot kasutades, avatud uste päeval, korralikke brošüüre koostades ja jagades ning läbi töötukassa ning erinevate sotsiaalsete partnerite. Lisaks räägitakse töötajatele, kes siis erinevaid kursuseid ja erialasid tutvustavad oma ringkondades. Mõnel kursusel on lausa järjekord ja tehakse intervjuud, et komplekteerida grupe. Tagasisidet kursuste kokku küsitakse paber kandjal, kuna ajalugu on näidanud, et elektroonilisele tagasisidele tuleb väga vähe vastuseid ning seetõttu on mindud tagasi paber kandjale, kus on 6 küsimust.

Osalesime ka kosmeetikute ja juuksurite kursusel, kus saime väga palju infot meie erialadest lähtuvalt. Juuksuri eriala on 2 aastane õppekava ja pakutakse madalamat (Basic) astet ja lisaks saad edasi õppida 1 aastasel kõrgemal tasemel. Õppekava sisaldab mooduleid nagu iluvaldkonna eetika ja tööstus ning iluteenuste äri valdkond, kus õpetatakse ettevõtlikust ja oma salongi avamiseks vajalikke teadmisi. Lisaks õpitakse erialal kosmeetika teadust, kus läbi katsete saadakse ülevaade, mida tooted sisaldavad ja valmistatakse erinevaid tooteid. Veel sisaldab nende õppekava fotograafiat väikeses mahus, et juuksur oskaks oma töid presenteerida. Kursustena pakutakse keemilist sirgendamist ja püsilokkide tegemist hobusesaba meetodil. Leppisime juuksuri erialal koolitajaga ka kokku, et ta tuleb antud teemasid koolitama ka meie kooli õpetajatele ja õpilastele tulevikus. Väga oluliseks peetakse osalemist erinevatel üritustel ja kõige suurem üritus on Londonis toimuv Salon International. Koolitaja väitis, et seal osalemine oleks kindlasti oluline ka meie õpetajatele.

Lisaks Westporti kolledžile saime ühe päeva töövarjuks olla ka Castlebar V.T.O.S keskuse juhatajale. Antud keskus pakub täiskasvanuharidust ja täiendõppe lühikursuseid. Kursuseid pakutakse järgnevatel erialadel, tasemel 3,4 ja 5:

Arvutiteadused: moodulid: text Production - Word Processing - Database Methods - The Internet - ECDL - Desktop Publishing - Digital Photography

Äri korraldus: moodulid: communications - work experience - bookkeeping - mathematics - teamwork - reception - business calculations - payroll (levels 5 & 6) - accounting - information & administration

Kultuur ja pärand- moodulid: folklore - heritage - archaeology - local history - art & architecture - environmental studies

Turism ja äri- moodulid: tourism Principles & Practice - Tourism Information & Administration - Ecotourism & a range of business modules

Kunst: moodulid: drawing - painting - creative arts for early childhood

Keeleõpe

Lisaks access course- mis on ühe aastane ja saab õpilane valida erinevaid moodulied, kui ta ei tea, mida ta täpselt õppida soovib.

Lisaks siis toimub septembris, õppeaasta alguses 2 nädalat tutvustused- erinevad erialad tutvustavad oma õppekavasid erinevatel päevadel ja aegadel, kõik on oodatud osalema.

Kõigile, kes õppima tulevad tehakse individuaalne plaan, kokku võetakse maksimaalselt 50 õppijat ühel õppeaastal. Nad saavad valida vastavalt oma tuleviku plaanidele erinevad moodulid eelpool nimetatud valdkondadest. Lisaks toimub väga mitu õpereisi ja need püütakse motiveerida õppima kogu perioodi vältel. Kõige suurem probleem ongi depressioon ja

motivatsioonilangus, millkega igapäevaselt keskuse juht tegelema peab.

Keskusel on koolitajad, kes annavad väga mitut väga erinevat teemat ja nad peavad pidevalt juurde õppima ning olema väga paindlikus. Näiteks õpetaja, kes annab arvutiteadusi andis ka esmaabi jne.

Antud pikematele programmidele lisaks pakutakse ka lühiajalisi täiendõppeid, kus osaleb umbes 200-350 inimest aastas. Mahud on väikesed, kuna keskuseid ja täiskasvanuharidust pakkuvaid asutusi on palju nii riigi, kui ka erasektoris.

Antud õpiränne andis meile väga hea ülevaate Iirimaa täiskasvanuharidusest ja samuti kutseharidusest. Saime abistada oma partnerkooli, kes alles alustas Erasmus+ õpirännete programmiga ja saime jagada oma kogemusi ning õpitut nendega. Nad olid väga tänulikud ja meie koostöö tulevikus on veelgi tugevam ja tulemuslikum. Nead õpetasid meile nippe, kuidas kasutada õpirännete planeerimisel ja organiseerimisel OneNote rakendust ja õpirännete levitamisel YouTube. Lisaks käivad nad ise kõikide partnerite juures ettevalmistavate lähetustena, mis annab neile kindluse, et kõik on valmis nende õpilaste tulekuks.

Töövarjuna Iirimaal veedetud nädal läks kiirelt ja saime väga palju positiivseid emotsioone ning teadmisi. Iirlaste sarnasus eestlastega on hämmastav aga peaksime neilt õppima avatust ja mõtteviisi, et elus ei ole vaid töö vaid tööd tuleb armastada aga veel rohkem tuleb armastada elu ja seda nautida.

Teele Luks, täiskasvanute koolituse osakonna tasemeõppe koolitusjuht
Sirje Pauskar, täiskasvanute koolituse osakonna juhataja

Erasmus+

